

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

«Затверджую»

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
(ВИРОБНИЧА, ПЕРЕДДИПЛОМНА)
(БЕЗПЕРЕРВНА)**

Напрямок підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора
з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О.Таранник

Робоча програма «Педагогічна практика (виробнича, переддипломна) (безперервна)» для студентів галузі знань 0202 «Музичне мистецтво», напрям підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», 30 с.

Розробник:

Мережко Юлія Валеріївна, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва;

Соболь Наталія Віталіївна, асистент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва.

Протокол від « ____ » _____ 2014 року_№ ____

Завідувач кафедри теорії

та методики музичного мистецтва _____ О.М. Олексюк

(підпис)

Зміст
робочої програми педагогічної практики
(виробнича, переддипломна) (безперервна) студентів
за кредитно-модульною системою
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»

Пояснювальна записка	4
Структура робочої програми	5
I. Опис виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)	5
II. Цілі та завдання виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна), формування компетенцій	6
III. Програма виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна).....	11
IV. Організація і зміст виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) по тижням	14
V. Місце і час проведення виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)	16
VI. Звітність	17
VII. Розрахунок рейтингових балів за виконання завдань виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)	19
Критерії оцінювання за національною шкалою	20
Зразки оформлення звітної документації	22
Рекомендована література	29

Пояснювальна записка

Робоча програма «Педагогічна практика (виробнича, переддипломна) (безперервна)» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою теорії та методики музичного мистецтва на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану студентів галузі знань 0202 «Музичне мистецтво», напрям підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво». Студенти Інституту мистецтв проходять педагогічну практику у VII семестрі на базі загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв м. Києва.

Виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) спеціальності ОКР «бакалавр» є невід'ємною складовою підготовки спеціаліста високої кваліфікації у ВНЗ, що сприятиме формуванню у студентів педагогічної майстерності, творчо-дослідницького підходу до музично-педагогічної діяльності, збагаченню та поглибленню теоретичних знань студентів з фахових дисциплін, сприятиме обґрунтованому вибору та використанню сучасних засобів навчання, комплексу відповідних форм і методів, стимулюватиме пізнавальну самостійність та ініціативність, творче мислення майбутніх викладачів музичного мистецтва.

Загальна тривалість практики: 7 тижнів (1 тиждень практика проводиться з відривом від навчання, а потім 6 тижнів – безперервна, з розрахунком відвідування студентами бази практики 2 рази на тиждень протягом 15 тижнів).

Виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) має *комплексний* характер: студенти паралельно проводять уроки з музичного мистецтва, позакласну роботу з предмету. Випускники повинні бути підготовленими до самостійної роботи з учнями різних вікових груп: молодшої та основної школи. За весь період практики студенти повинні провести не менше 12 уроків музичного мистецтва у різних класах. Під час педагогічної практики студент повинен приймати участь у житті класу і проявити готовність замінити вчителя музичного мистецтва або класного керівника. Кожний студент, окрім залікового уроку, проводить також два залікових позакласних виховних заходи.

Уроки проводяться в присутності вчителя музичного мистецтва та керівника практики від ВНЗ, а виховні заходи – в присутності класного керівника.

Після проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) студенти готують залікову документацію, яка включає в себе щоденник практики, індивідуальний план роботи практиканта, конспекти п'яти відвіданих та дванадцяти проведених уроків, два сценарії проведених позакласних музично-виховних заходів, звіт про проходження практики, відгук керівника від бази практики, характеристику на практиканта від бази практики.

Структура програми практики

I. Опис виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)

Педагогічна практика (виробнича, переддипломна) (безперервна)	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педагогічної практики (виробнича, переддипломна) (безперервна)
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>7 кредити</i> Змістовні модулі: <i>7 модулів</i> Загальний обсяг практики (години): <i>252 (7 тижнів)</i> Тижневих годин: <i>36 години</i>	Шифр та назва галузі знань: <i>0202 «Мистецтво»</i> Шифр та назва напрямку підготовки: <i>6.020204 «Музичне мистецтво»</i> Освітньо- кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Нормативна Рік підготовки: <i>4</i> Семестр: <i>7</i>

II. Цілі та завдання виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна), формування компетенцій

Метою виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) є оволодіння студентами професійними вміннями та навичками планування й

організації педагогічного процесу шляхом безпосередньої участі в діяльності загальноосвітнього закладу, а також підготовка студентів до виконання функцій вчителя музичного мистецтва і класного керівника через адаптацію до реальних умов школи, до педагогічної творчості, конкретизацію системи загальнопедагогічних знань, вмінь і навичок майбутніх вчителів.

Завдання виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна):

1. Ознайомлення з організацією навчального процесу з музичних дисциплін у школі.
2. Викладання музичного мистецтва як навчального предмету у відповідності з базовою програмою для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), а також програмою для профільних навчальних закладів.
3. Спостереження та аналіз досвіду роботи вчителів загальноосвітніх закладів і викладачів музичного мистецтва зокрема.
4. Формування вмінь складати тематичне і поурочне планування.
5. Формування вмінь розробляти контрольні-діагностичні матеріали для учнів.
6. Закріплення, поглиблення і збагачення психолого-педагогічних, методичних і спеціальних знань, їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних задач.
7. Розвиток професійно-педагогічних особистісних якостей (вміння проявляти витримку, педагогічний такт, гуманне ставлення до дітей, культура спілкування тощо).
8. Виховання стійкого інтересу до обраної професії і потреби в педагогічній самоосвіті.
9. Вироблення творчого та дослідницького підходу до педагогічної діяльності.
10. Формування і розвиток виконавських умінь і навичок.
11. Ознайомлення з сучасним станом і проблемами навчально-виховної роботи в школах різноманітного типу, з передовим педагогічним досвідом вчителів музики, та класних керівників.

12. Сприяння зростанню творчого потенціалу студентів під час проведення науково-педагогічних досліджень, вивчення кращого досвіду роботи завуча з методики виховної роботи, класних керівників, керівників системи загально - освітніх закладів.

Міждисциплінарний взаємозв'язок. Виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) є основним етапом професійної підготовки студентів ОКР «бакалавр» та передбачає інтеграцію знань з таких навчальних дисциплін: «Основний музичний інструмент», «Додатковий музичний інструмент», «Акомпанемент та імпровізація», «Сольфеджіо», «Теорія музики», «Гармонія», «Поліфонія», «Історія музики», «Теорія та історія музичних стилів», «Клавішні інструменти та виконавство», «Методика музичного виховання», «Музична педагогіка», «Основи виконавської майстерності інструменталіста», «Основи професійної діяльності керівника музично-інструментального колективу».

У результаті проходження виробничої (переддипломної) практики студенти мають оволодіти комплексом професійних музично-педагогічних умінь, а саме: гностичними, проектувальними, комунікативними, організаторськими та розвинути професійно-педагогічні якості вчителя музики (цілеспрямованість, педагогічне мислення, інтерес до педагогічної теорії і практики, новітніх інноваційних технологій, творчу уяву, увагу тощо).

У результаті проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) студент повинен **знати:**

- базові положення нормативних документів у галузі музично-естетичної освіти, зміст та структуру базової та профільної програм з музичного мистецтва, а також відповідних підручників;
- ключові положення методології загальної музичної освіти сутність і функції методики музичного виховання у школі, структуру уроку з музичного мистецтва;
- різноманіття форм, методів організації музичної освіти у ЗНЗ, способи діагностики навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва;

- особливості організації навчально-виховного процесу в сучасних освітніх закладах, особливості застосування ТЗН в умовах навчально-виховної діяльності вчителів музичного мистецтва;
- основні закономірності, принципи, методи і прийоми навчання та виховання, основні види діяльності і методика їх організації на уроці музичного мистецтва, основні форми організації навчально-виховної діяльності школярів різноманітні типи та структури уроків;
- особливості роботи вчителів музичного мистецтва в 1-8 класах, вікові особливості психологічного та фізичного розвитку школярів, особливості гігієни та охорони дитячих голосів;
- зміст програм «Музичне мистецтво» в 1-8 класах;
- етапи і методика підготовки до уроку, схему план-конспекту уроку, методика проведення і підготовки виховних заходів, методика роботи з колективами художньої самодіяльності.

У результаті проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) студент повинен **уміти:**

- застосовувати на практиці основні принципи, методи та прийоми навчання та виховання; методично грамотно спланувати і провести уроки різних типів; використовувати різні форми організації навчально-виховної діяльності школярів; організовувати, планувати та проводити різноманітні за формою і змістом виховні заходи;
- аналізувати програми і підручники з музики (для базового та профільного рівнів); аналізувати навчально-методичну літературу; застосовувати набуті знання, вміння та навички в навчально-виховній роботі з учнями основної та старшої школи;
- складати календарні та поурочні плани з фахового предмету; розробляти сценарії і плани-конспекти уроків з музичного мистецтва в різних типах, формах, жанрах; проводити як фрагменти, так і повні уроки, аналізувати їх; працювати з колективами художньої самодіяльності;

- знати фізіологічні вікові особливості учнів, особливості гігієни та охорони дитячих голосів; діагностувати та розвивати творчі здібності школярів;
- досконало володіти музичним інструментом, вокалом, диригентським жестом, використовувати ТЗН;
- спілкуватися з учнями, їх батьками та колегами по роботі; етично поводитися в колективі.

Протягом проходження практики у студентів мають бути сформовані мовленнєві, комунікативні, соціально-особистісні, загальнонаукові, професійні компетенції.

Мовленнєві компетенції:

- ✓ здатність адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;
- ✓ здатність планувати, готувати майбутню доповідь, виступати з повідомленням;
- ✓ гнучке вміння використовувати засоби рідної (української) мови залежно від типу, стилю мовлення;

Комунікативні компетенції:

- ✓ здатність орієнтуватися в ситуації спілкування, комунікативно виправдано добирати вербальні і невербальні засоби і способи для оформлення думок, почуттів у різних сферах спілкування;
- ✓ уміння встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати стратегію, мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації;
- ✓ користуватися формами мовленнєвого етикету, характерними для конкретних ситуацій;
- ✓ спонтанно підтримувати розмову на задану тему з учнями; вести дискусію, заперечуючи, стверджуючи або підтримуючи певні точки зору опонентів;

Соціально-особистісні компетенції:

- ✓ здатність учитися;
- ✓ здатність до критики й самокритики;
- ✓ креативність, адаптивність і комунікабельність;
- ✓ володіння толерантністю.

Загальнонаукові компетенції:

- ✓ володіти базовими уявленнями про основи філософії, психології, педагогіки, соціології, що сприяють розвитку загальної культури та соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності;
- ✓ володіти базовими знаннями з музичної педагогіки та методики музичного виховання в обсязі, необхідному для володіння дидактичним та методичним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати їх в обраній професії;
- ✓ володіти базовими знаннями в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

Професійні компетенції:

- ✓ оволодіння теоретичними та емпіричними методами роботи (аналізу, спостереження, систематизації, узагальнення, конкретизації);
- ✓ здатність практично використовувати професійно профільовані знання в галузі методики музичного виховання.

III. Програма виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)

Змістовний модуль 1. Нормативно-правові засади та інституційні особливості культурологічної освіти в ЗНЗ.

Тема 1. Концепція гуманітарного розвитку України до 2020 року.

Тема 2. Державний стандарт базової та повної середньої освіти.

Тема 3. Концепція музично-естетичної освіти у загальноосвітніх навчальних закладах.

Тема 4. Базовий навчальний план.

Тема 5. Структура та місце освітнього циклу «Музичного мистецтва» в системі загальної середньої освіти.

Тема 6. Особливості та структура мистецької освіти в загальноосвітніх навчальних закладах музично-естетичного профілю.

Тема 7. Мета, завдання, функції шкільної музично-мистецької освіти.

Змістовний модуль 2. Теоретико-методологічні орієнтири викладання предметів освітнього циклу «Музичне мистецтво» у ЗНЗ.

Тема 8. Викладання дисциплін освітнього циклу «Музичне мистецтво» в загальноосвітньому закладі.

Тема 9. Психолого-педагогічні особливості учнів 1-8-х класів школи (молодший шкільний вік).

Тема 10. Принципи шкільної музично-естетичної освіти та їх реалізація в навчально-виховному процесі школи.

Тема 11. Мета, завдання та функції загальної мистецької освіти.

Тема 12. Педагогічні умови забезпечення ефективності освоєння учнями предметів освітнього циклу «Музичне мистецтво».

Змістовний модуль 3. Дидактичні аспекти викладання музично-естетичних дисциплін у школі.

Тема 13. Тематичне та поурочне планування вчителя за фахом.

Тема 14. Аналіз шкільних програм та підручників з музичного мистецтва, труднощів та проблем їх практичної апробації.

Тема 15. Аналіз компонентів діяльності на уроці: мета, мотиви, засоби, дії, результат, оцінка.

Тема 16. Вивчення сценаріїв та планів-конспектів уроків з музичного мистецтва, розроблених вчителем-предметником навчального закладу.

Тема 17. Аналіз уроків з музичного мистецтва, які проводяться шкільним вчителем, студентами-практикантами (аспектний, структурний, комплексний).

Змістовний модуль 4. Методика музично-естетичного виховання у школі на засадах інтегративного підходу.

Тема 18. Визначення ефективних форм, методів і прийомів роботи вчителя і учнів на уроках музичного мистецтва; традиційне та інноваційне в методичному арсеналі вчителя.

Тема 19. Вивчення можливостей застосування дидактичних засобів на уроках музичного мистецтва (наочних, технічних, мультимедіа).

Тема 20. Шляхи впровадження принципу інтеграції на уроках музичного мистецтва.

Тема 21. Розробка студентом сценаріїв і планів-конспектів уроків різних типів, видів і жанрів.

Змістовний модуль 5. Інноваційні технології у практиці роботи шкільного вчителя музики.

Тема 22. Розробка студентом електронного варіанту плану-конспекту уроку у програмі MS Power Point.

Тема 23. Застосування інноваційних художньо-педагогічних технологій в практиці роботи шкільного вчителя музичного мистецтва.

Змістовний модуль 6. Художньо-виховна робота вчителя музики у позаурочний час.

Тема 24. Відвідування та аналіз за схемою позакласного виховного заходу з музичного мистецтва.

Тема 25. Методика розробки позакласного виховного заходу з музичного мистецтва, організації екскурсій та відвідування мистецьких заходів.

Тема 26. Методика розучування пісні з вокальним ансамблем.

Змістовний модуль 7. Діагностика навчальних досягнень учнів з предметів освітнього циклу «Музичне мистецтво».

Тема 27. Встановлення причин неуспішності окремих учнів на уроці, причин недисциплінованості.

Тема 28. Вивчення ставлення учнів до музичного мистецтва як феномену.

Тема 29. Визначення оптимальних способів активізації інтересу школярів до освоєння світу мистецтва.

Тема 30. Методика розробки для учнів тестових та творчо-діагностуючих завдань з музичного мистецтва.

Тема 31. Методика складання учнівського портфоліо з музичного мистецтва.

Тема 32. Методика ведення школярами щоденника з музичного мистецтва.

IV. Організація і зміст виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) по тижням:

- **1–й тиждень:** знайомство з адміністрацією школи і вчителем музичного мистецтва, планом виховної роботи, тематичними планами і програмами з предмету «Музичне мистецтво»; відвідування уроків музичного мистецтва; складання індивідуального плану роботи під час проходження практики; спостереження за діяльністю вчителя і учнів, способами організації діяльності та спілкування на уроках і в позакласній роботі; психолого-педагогічні спостереження за діяльністю вчителя і учнів; розподіл практичного навантаження на кожного студента-практиканта згідно з розкладом проведення років музичного мистецтва.
- **2–й тиждень:** складання плану виховної роботи, вибір тем для проведення уроків, їх узгодження з вчителем музичного мистецтва; підготовка конспектів уроків з музичного мистецтва з використанням мистецтвознавчої, методичної літератури; підготовка відповідних матеріалів, наочних посібників до уроків; проведення запланованих уроків музичного мистецтва; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.
- **3–4–й тиждень:** розробка планів-конспектів уроків музичного мистецтва з використанням мистецтвознавчої, методичної літератури; розробка сценаріїв виховних заходів; проведення підготовчої роботи для організації виховних заходів; підготовка відповідних матеріалів, наочних посібників до уроків (в тому числі і слайд-шоу); здійснення аналізу уроків музичного мистецтва, які проводяться вчителем музичного мистецтва, а також іншими студентами-практикантами; здійснення допомоги у роботі вчителя музичного-мистецтва в організації запланованих шкільних позакласних заходів; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.
- **5–6–й тиждень:** розробка конспектів уроків музичного мистецтва та проведення залікових уроків з музичного мистецтва; спостереження уроків,

проведених вчителем музичного мистецтва та іншими студентами-практикантами (взаємовідвідування); оформлення конспектів-аналізів відвіданих уроків музичного мистецтва; впровадження в педагогічну роботу інноваційних форм організації навчання (форм і жанрів уроку), методів, прийомів; проведення підготовчої роботи для організації виховних заходів; безпосереднє проведення виховних заходів студентами-практикантами; консультування з вчителем музичного мистецтва та керівником практики від ВНЗ з приводу проблем, які могли виникнути у ході проходження практики; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.

- **7-й тиждень:** складання планів-конспектів уроків музичного мистецтва та сценаріїв виховних заходів з урахуванням педагогічної інноватики; проведення залікових уроків музичного мистецтва; розробка сценарію позакласного виховного заходу; проведення позакласного виховного заходу; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості викладача музичного мистецтва.

V. Місце і час проведення виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)

1. Виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) проводиться на базі закладів середньої загальної освіти, з якими Університет заключив договір.
2. При виборі баз практики необхідно керуватися наступними критеріями:
 - укомплектованість загальноосвітнього закладу педагогічними кадрами, які мають високий професійний рівень;
 - наявність сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі;
 - наявність технічної інфраструктури (комп'ютери, мультимедійні проектори, екрани, засоби телекомунікації) для застосування сучасних інформаційних і комунікативних технологій у процесі вивчення морфології та історії вітчизняної і світової культури;
 - наявність кабінету музичного мистецтва, обладнаного у відповідності з державними освітніми вимогами.
3. Виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) проводиться на IV курсі у VII-му семестрі (вересень - січень) протягом 7 тижнів (1 тиждень практика проводиться з відривом від навчання, а потім 6 тижнів – безперервна, з розрахунком відвідування студентами бази практики 2 рази на тиждень протягом 15 тижнів).

VI. Звітність

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру теорії та методики музичного мистецтва.

Вона включає:

I. Щоденник з проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна), який відображає зміст педагогічної практики (план роботи по дням).

II. Звіт з виконаної роботи, що має наступні розділи:

1.1. Індивідуальний план роботи студента – практиканта;

1.2. Власне звіт студента-практиканта про проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна);

1.3. Зауваження та пропозиції щодо організації та проведення виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна);

1.4. Відгук вчителя музичного мистецтва про проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна).

III. Одинадцять планів-конспектів уроків музичного мистецтва за підписом вчителя музичного мистецтва і керівника практики від ВНЗ.

IV. Один заліковий план-конспект музичного мистецтва за підписом вчителя музичного мистецтва і керівника практики від ВНЗ.

V. Два сценарії залікових музично-виховних заходів за підписом вчителя музичного мистецтва і керівника практики від ВНЗ.

VI. Один змістовий наочний посібник з предмету: ілюстрації, дидактичні матеріали, презентація, приклади відео- або аудіо-матеріалів тощо.

VII. Характеристика з печаткою, завірена керівником навчального закладу, на базі якого студент проходив педагогічну практику.

У зв'язку з тим, що виробнича переддипломна педагогічна практика (безперервна) проводиться протягом тривалого періоду часу (15 тижнів без відриву від навчання 2 рази на тиждень), задля поліпшення ефективності та якості

роботи студентів, раз у місяць (усього 4 рази протягом всього періоду практики) студенти-практиканти повинні звітувати перед керівником практики від ВНЗ про перебіг виконання завдань практики. Даний зріз успішності роботи студентів проводиться шляхом надання ними для перевірки керівнику практики від ВНЗ:

- 1) щоденника практики для перевірки його ведення;
- 2) планів-конспектів проведених уроків музичного мистецтва;
- 3) доробків, які вони встигли зробити за конкретний період часу тощо.

Вчасність надання матеріалів для перевірки, якість виконання завдань, оформлення звітної документації у періодичному зрізі успішності відповідно оцінюється.

За результатами проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна), вкінці практики проводиться підсумкова конференція на кафедрі теорії та методики музичного мистецтва.

За підсумками проходження виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна) студентам виставляється диференційований залік.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VII. Розрахунок рейтингових балів за виконання завдань виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)

№ п/п	Види діяльності	Макс. к-сть балів
1.	Відвідування 10 уроків, проведених вчителем музичного мистецтва та студентами-практикантами (взаємовідвідування)	20 балів (2 б./1 ур.)
2.	Ведення 5 конспектів-аналізів відвіданих уроків, проведених вчителем музичного мистецтва та студентами-практикантами (взаємовідвідування).	25 балів (5 б./1 консп.)
3.	Проведення 11 уроків.	55 балів (5 б./1 ур.)
4.	Проведення 1 залікового уроку.	10 балів
5.	Підготовка та проведення 2 залікових музично-виховних заходів.	20 балів (10 б./1 захід)
6.	Самостійна та творча робота (виготовлення наочностей, дидактичних матеріалів, підготовка презентацій тощо).	10 балів
7.	Участь у конференціях (установча та підсумкова).	10 балів (5 б./1 конф.)
8.	Підготовка та здача документації для перевірки (4 зрізи успішності) у відведений час з урахуванням всіх вимог.	80 балів (20 б./1 зріз)
Підсумковий рейтинговий бал		230 балів

Коефіцієнт для переведення рейтингових балів в оцінку за шкалою університету – 2,3

**Порядок переведення рейтингових показників успішності
у систему європейського оцінювання ECTS**

Оцінка ECTS	Оцінка за шкалою університету (бали)	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	відмінно
B	82-89	добре
C	75-81	
D	69-74	задовільно
E	60-68	
FX	35-59	незадовільно
F	1-34	

Критерії оцінювання студентів-практикантів за національною шкалою

Оцінка	Критерії
<i>«Відмінно»</i>	<ul style="list-style-type: none"> - глибоке, усвідомлене розуміння завдань музично-педагогічної практики у школі; - відмінна підготовка до педагогічної практики: відвідування всіх уроків, проведених вчителем музичного мистецтва, та студентів-практикантів; правильне ведення конспектів-аналізів уроків, планів-конспектів уроків, оформлення сценаріїв музично-виховних заходів, щоденника практики; глибока підготовка до роботи в якості помічника вчителя музичного мистецтва на уроках; - відмінне володіння музичним інструментом, голосом; - уміння самостійно підбирати доцільний музичний матеріал для уроків музики, опрацьовувати методичну літературу, проявляти свою креативність та готовність творчо працювати на високому рівні; - уміння встановлювати гарний контакт з дітьми, вчителями, здійснювати індивідуальний підхід до дітей; - методично вірно аналізувати роботу, що спостерігається студентом та організовувати власну роботу на уроці; - уміле володіти літературною українською мовою.
<i>«Добре»</i>	<ul style="list-style-type: none"> - достатня підготовка до навчальної педагогічної практики: мати знання з психології, педагогіки, методики музичного виховання, добре володіти музичним інструментом, голосом, відвідувати більшість уроків музичного мистецтва та на достатньо доброму рівні вести уроки музики, оформлювати щоденник практики та оформлювати вчасно звітну документацію;

	<ul style="list-style-type: none"> - розуміння принципів підбору музичного матеріалу до проведення різних видів і форм організації музичної діяльності школярів; добре володіння музичним матеріалом з допущенням неточностей у постановці запитань, вказівок; допущення незначних мовних помилок; - підтримання ділового контакту з дітьми та вчителями; - здійснювати аналіз роботи, що спостерігається студентом.
<i>«Задовільно»</i>	<ul style="list-style-type: none"> - задовільну підготовку до навчальної педагогічної практики, відвідування менше половини запланованих уроків музичного мистецтва, допущення суттєвих помилок у проведенні уроків, у веденні щоденника практики, конспектів-аналізів уроків музики та іншої звітної документації; - задовільне володіння музичним інструментом, голосом; - неповний та нечіткий аналіз роботи, що спостерігається студентом та допущення суттєвих помилок під час власного проведення уроку; едостатнє використання наочності; допущення неточних завдань, запитань, вказівок; - проведення музично-виховної роботи українською мовою при наявності мовних помилок.
<i>«Незадовільно»</i>	<ul style="list-style-type: none"> - нерозуміння завдань навчальної педагогічної практики у школі, не виконання поставлених задач; невідвідання або часткове відвідування уроків музичного мистецтва; - незадовільне оформлення та ведення щоденника практики, звітної документації, відсутність конспектів-аналізів уроків музичного мистецтва; - незадовільне володіння музичним інструментом; - допущення грубих методичних та мовних помилок, неспроможність до їх виявлення та усунення.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація
з виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)
студента IV курсу
група _____
Інституту мистецтв
Київського університету імені Бориса Грінченка
напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»

ПІБ практиканта

Практика проходила у (назва ЗНЗ, у якому проходила практика)

з _____ по _____ 2014р.

Керівник практики від кафедри теорії та методики музичного мистецтва

ПІБ керівника

2. Оформлення щоденника педагогічної практики.

1-а сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

з виробничої переддипломної педагогічної практики (безперервна)
студента IV курсу, групи _____
Інституту мистецтв
Київського університету імені Бориса Грінченка
ПІБ практиканта

База проходження практики:

Керівник від бази проходження практики:

Керівник практики від Інституту:

2-а сторінка щоденника: Розклад уроків; розклад дзвінків.

3-я сторінка щоденника:

Індивідуальний план роботи

Дата проведення уроку	Дата проведення уроку	Дата проведення уроку	Дата проведення уроку	Дата проведення уроку
Клас, у якому проведений урок	Клас, у якому проведений урок	Клас, у якому проведений урок	Клас, у якому проведений урок	Клас, у якому проведений урок

4-а сторінка щоденника і далі (5,6,7... сторінки):

Дата	Завдання практики, репертуар	Спостереження та аналіз роботи	Примітка

3. Оформлення планів - конспектів уроків музичного мистецтва.

1-а сторінка:

Конспект уроку музичного мистецтва
в ____ класі,
проведеного студентом IV курсу
ПІБ студента

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка:

Тема чверті; тема уроку; мета уроку (дидактична, розвиваюча, виховуюча); обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки):

План уроку: (організаційний момент, привітання, розспівування, співи, слухання музики, музична творчість, музична грамота, музично-ритмічна діяльність) з розрахуванням часу на кожний вид діяльності.

Хід уроку: (з нотними прикладами)

4. Оформлення залікового плану-конспекту уроку музичного мистецтва.

Конспект залікового уроку музичного мистецтва

в ____ класі,

проведеного студентом IV курсу

ПІБ студента

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка:

Тема чверті; тема уроку; мета уроку (дидактична, розвиваюча, виховуюча); обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6,... сторінки):

План уроку: (організаційний момент, привітання, розспівування, співи, слухання музики, музична творчість, музична грамота, музично-ритмічна діяльність) з розрахуванням часу на кожний вид діяльності.

Хід уроку: (з нотними прикладами)

5. Оформлення конспекту-аналізу відвіданого уроку музичного мистецтва.

1-а сторінка:

Конспект відвіданого уроку музичного мистецтва
у ____ класі,
проведеного вчителем музичного мистецтва (студентом IV курсу)
ПБ вчителя (студента)

Дата проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівна від Інституту:

2-а сторінка:

Тема чверті; тема уроку; музичний матеріал; обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): аналіз відвіданого уроку слід здійснити за схемою, наведеною далі:

1. **Початок уроку:** своєчасний початок уроку, наявність організаційного моменту, налаштування учнів на роботу, організація уваги і готовності учнів до роботи, наявність необхідного обладнання (ручки, зошити, підручники, наочні посібники тощо).

2. **Санітарно-гігієнічні умови проведення уроку:** дотримання гігієнічних вимог (повітряного, теплового, світлового режимів тощо).

3. **Дотримання загальнопедагогічних вимог щодо уроку:** дидактичних, виховних, розвивальних, психолого-фізіологічних тощо.

4. **Зміст уроку:** відповідність теми уроку навчальній програмі; наявність чіткого, логічного плану уроку; зв'язок уроку з попереднім та наступним навчальним матеріалом, життям і досвідом учнів; доцільний відбір навчального матеріалу; актуалізація опорних знань учнів.

5. **Реалізація на уроці основних дидактичних принципів навчання** (науковості, наочності, зв'язку навчання з життям, систематичності та

послідовності, доступності, врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів, диференціації, міцності засвоєння знань, умінь, навичок, емоційності навчання тощо).

6. Раціональність і ефективність використання різноманітних методів та прийомів навчання (за джерелом знань (словесні, наочні, практичні), за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемний виклад, проблемні ситуації, частково-пошуковий метод, дослідницький метод).

7. Продуктивність та різноманітність видів навчально-пізнавальної діяльності учнів (індивідуальної, парної, групової, колективної, усної, письмової тощо).

8. Раціональність та ефективність засобів навчання (слово вчителя, підручники, навчальні посібники, різні види наочності тощо).

9. Формування пізнавального інтересу учнів на уроці: створення проблемних ситуацій, пізнавальні ігри, використання творів мистецтва і літератури, порівняння й аналогії, навчальні дискусії, ефект здивування, емоційність тощо.

10. Реалізація на уроці основних складових виховання (розумового, морального, естетичного тощо).

11. Раціональність та ефективність методів і прийомів контролю знань, умінь, навичок (усна перевірка, письмова перевірка, тестова перевірка, практична перевірка тощо).

12. Обґрунтоване та мотивоване оцінювання навчальної діяльності учнів (відповідно до критеріїв оцінювання з навчального предмету за 12-бальною системою).

13. Поведінка вчителя на уроці: вміння організувати навчальну діяльність учнів, забезпечити трудову дисципліну; вміння розподіляти та зосереджувати увагу, діяти у публічній ситуації; вміння активного слухання; комунікативні вміння; володіння педагогічним тактом; володіння педагогічною технікою; володіння музичним інструментом та вокальною технікою, диригентським жестом тощо; культура педагогічного спілкування; толерантність; культура педагогічного мовлення; темп роботи; стиль і тон роботи (жвавий, рішучий, повільний, байдужий); спостережливість, винахідливість, емоційність.

14. Завершення уроку: підсумок уроку, мотивоване виставлення оцінок, повідомлення домашнього завдання, проведення інструктажу щодо його виконання, запис на дошці та учнями у щоденниках.

15. Результат уроку: досягнення мети; виконання плану уроку; якість знань, умінь і навичок учнів; освітнє, виховнє, розвивальнє значення уроку.

6. Оформлення сценарію залікового музично-виховного заходу.

1-а сторінка:

Сценарій залікового музично-виховного заходу

« _____ »,

проведеного студентом(студентами) IV курсу

групи _____

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка:

мета виховного заходу (дидактична, розвиваюча, виховуюча); обладнання.

3-я сторінка і далі:

дійові особи, зміст виховного заходу.

Рекомендована література

Основна

1. Алексюк М. М. Педагогіка вищої школи. – К. : ІСДО, 1993. – 217 с.
2. Апраксина О. А. Методика музикального виховання в школі. – М. : Просвещение, 1983. – 221с.
3. Бабанский Ю. К. Педагогика. – М.: Просвещение, 1989. – 607 с.
4. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка : теорія та історія. – К. : 1994.
5. Державна національна програма ” Освіта ” (” Україна ХХІ століття ”) – К.;, 1994.
6. Дмитриева Л. Г., Черноиваненко Н. М. Методика музикального виховання в школі. – М.: Просвещение, 1989. – 207с.
7. 5. Закон України ” Про мови ”. – К., 1991.
8. 6. Закон України ” Про освіту ”. – К., 1991.
9. Кабалевский Д. Б. Воспитание ума и сердца. – М. : Просвещение, 1981. – 192 с.
10. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навч. посібник. – К. : Либідь, 2001. – 272 с.
11. Педагогіка (За ред. М. Д. Ярмаченка). – К. : Вища школа, 1991. – 287 с.
12. Подласый И. М. Педагогика. – М. : Просвещение, 1996. – 478 с.
13. Практикум з педагогіки /Під ред. О. А. Дубасенюк, А. В. Іванченка – К. : ІСДО, 1996. – 432 с.
14. Програма з ” Музики ” 1-4 класи. – К. : ІСДО. 1996. – 108 с.
15. Програма з ” Музики ” 5-8 класи. – К. : ” Освіта ” 1993. – 97 с.
16. Раввінов О. Г. Методика хорового співу в школі. – К., 1971.
17. Ростовський О. Я. Керівництво процесом сприймання музики школярами. Методичні рекомендації. – К., 1990.
18. Ростовський О. Я., Жулков М. Я. Педагогические проблемы овладения новой программой по музыке / Начальная школа. – 1990.
19. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі. : навч.-метод. посібник. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. –272 с.
20. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі. : навч.-метод. посібник. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. –272 с.
21. Струве Г. А. Школьный хор. – М., 1981.
22. Стулова Г. П. Дидактические основы обучения пению. – М., 1988.
23. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. – К., 1978.
24. Теплов Б. М. Психология муз. способностей. Изб. соч. В 2 т. – М., 1985.
25. Хлебнікова Л. О. Навчання музики у школі за системою Д. Б. Кабалевського. – К., 1986.
26. Фіцула М. М. Педагогіка. – Тернопіль : Навчальна книга, 1997. – 189 с.
27. Харламов И. Ф. Педагогика. – М. : Высшая школа, 1990. – 576 с.
28. Хрестоматія по методике музикального виховання. Сост. О. А. Апраксина,) – М. : Просвещение, 1987. – 272 с.

Додаткова

1. Алексюк А. М. Загальні методи навчання в школі. – К.: Рад. Школа, 1973.
2. Бегей В. М. Управління загальноосвітньою школою на демократичних засадах. – Львів : Наука, 1995.
3. Ващенко Г. П. Виховний ідеал. – Полтава, 1992.
4. Воспитание музыкой (Сост. Т. Е. Вендрова) – М. : Просвещение, 1991. – 205с.
5. Державні стандарти загальної середньої освіти в Україні. – К. : ІСДО. 1997.
6. Концепція середньої загальноосвітньої школи України. – К. : ІСДО, 1990.
7. Концепція позакласної виховної роботи в загальноосвітній школі. – К. : 1991.
8. Концепція безперервної системи національного виховання. – К.: Вища школа, 1994.
9. Концепція школи нової генерації – української національної школи – родини. – К. : ІСДО, 1994.
10. Коротяєв Б. І. Методи навчально-пізнавальної діяльності учнів. – К. : Освіта, 1991.
11. Кузь В. Г., Руденко Ю. Д., Сергійчук З. О. Основи національного виховання. – Умань : Освіта. – 1991.
12. Из истории музыкального воспитания. (Сост. О. А. Апраксина) – М. : Просвещение, 1990. – 207 с.
13. Как рассказать детям о музыке (Сост. Д. Б. Кабалевский) – М. : Просвещение, 1992. – 206 с.
14. Матюша І. К. Гуманізація виховання і навчання в загальноосвітній школі. – К. : Освіта. – 1995.
15. Огороднов Д. Е. Музыкально - певческое воспитание детей в общеобразовательной школе. – К. : Муз. Украина, 1989, – 163с.
16. Оніщук В. О. Структура і методика уроку в школі. – К. : Освіта, 1978.
17. Педагогічний пошук. – К., 1989.
18. Підласий Г. П. Як готувати ефективний урок. – К. : Освіта, 1989.
19. Стельмахович М. Г. Теорія і практика українського національного виховання. – Івано-Франківськ, 1996.
20. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину. – К. : Рад. школа, 1977.
21. Українська система національного виховання. – К. : Освіта, 1991.